

Q & A: Eerste deelresultaat AVW 2015

Er wordt gesproken over een eerste deelresultaat m.b.t. de AVW 2015 onderhandelingen. Wat betekent dit?

Dit betekent dat dit resultaat slechts een eerste stap is naar een volledig arbeidsvoorwaardenresultaat 2015. Er wordt, als de leden en andere centrales instemmen, nog verder onderhandeld.

Zijn in dit eerste deelresultaat alle onderwerpen benoemd die deel gaan uitmaken van het totale AVW resultaat 2015?

Nee, dat is niet het geval. In het vervolgtraject komen ook nog andere zaken aan de orde die niet in dit eerste deelresultaat zijn opgenomen.

Zijn de onderwerpen die in dit eerste deelresultaat staan afgerond als dit deel door de leden wordt goedgekeurd?

Nee, dat is niet voor alle onderwerpen het geval. Voor een aantal onderwerpen is er sprake van harde afspraken. Andere onderwerpen moeten nog verder worden uitgewerkt in een vervolg traject.

Over welke onderwerpen zijn harde afspraken gemaakt in dit eerste deelresultaat?

Harde afspraken zijn gemaakt over:

- 1. het teruggeven van de 0,8% die is vrijgevallen door de versoering van de pensioenen en*
- 2. de oplossing voor het AOW gat.*

Hoe moet ik de andere zaken die in het eerste deelresultaat staan zien als dat geen harde afspraken zijn?

Voor de andere onderwerpen die in het deelresultaat staan is een richting bepaald waarin die onderwerpen verder zullen worden uitgewerkt in een vervolg traject. Zogenaamde piketpalen.

Zijn die piketpalen die in dit eerste deelresultaat staan dan vrijblijvend en kunnen die nog veranderd worden?

Nee, dat is niet het geval. Het is de bedoeling dat de uitwerking van een aantal onderwerpen plaatsvindt op basis van de richting die in dit eerste deelresultaat voor die onderwerpen is opgenomen.

Waarom vindt er een achterban raadpleging plaats als dit pas een eerste deelresultaat is?

In het resultaat staan een aantal harde afspraken en wordt een koers bepaald voor een aantal andere onderwerpen. Wij vinden het van belang dat de leden zich hierover uitspreken voordat er verder wordt onderhandeld.

Heeft het afwijzen van dit eerste deelresultaat gevolgen voor de eerder genoemde harde afspraken over de 0,8% en het AOW-gat en de afspraken over de richting die bepaald is voor de andere onderwerpen?

Ja, als dit eerste deelresultaat door de leden wordt afgewezen zijn in eerste instantie alle afspraken die gemaakt zijn van tafel, dus ook die over de 0,8% en de oplossing voor het AOW-gat, en moet er opnieuw worden onderhandeld.

Wat zijn de gevolgen voor de harde afspraken (0,8% en AOW-gat) en de afspraken over de richting die bepaald is voor de andere onderwerpen als de leden nu ja zeggen tegen het deelresultaat en later het uiteindelijke resultaat afwijzen?

Als de leden nu ja zeggen tegen dit eerste deelresultaat wordt dit omgezet in een eerste deelakkoord. De 0,8% salarisverhoging wordt door de werkgever daarna snel en met terugwerkende kracht tot 1 januari uitbetaald. De verdere uitwerking van de voorziening van het AOW-gat gaat dan ook plaatsvinden en zal met ingang van 1 oktober 2015 van kracht worden. Die afspraken kunnen niet achteraf herroepen worden.

De onderwerpen die gaan over de agenda van de toekomst waarvoor richting is bepaald zullen dan op grond van de afspraken die daarover gemaakt zijn verder worden uitgewerkt. Over het uiteindelijke resultaat van die verdere onderhandelingen zal dan opnieuw een ledenraadpleging plaatsvinden. Als de uitkomst van die onderhandelingen door de leden wordt afgewezen zal er verder moeten worden onderhandeld tot er een resultaat ligt dat wel op goedkeuring van de leden kan rekenen. Op dat moment valt echter niet uit te sluiten dat een aantal uitgangspunten, die nu in dit eerste deelresultaat zijn afgesproken, dan door de werkgever ter discussie zullen worden gesteld en dat daar dan opnieuw over onderhandeld zal moeten worden.

Q & A: inkomenseffecten

Er wordt in dit eerste deelresultaat m.b.t. de AVW 2015 onderhandelingen gesproken over inkomenseffecten. Wat betekent dit?

Dit betekent dat in dit resultaat nog geen sprake is van een echte loonsverhoging, maar alleen van een effect op het inkomen door de 0,8 % premievrijval pensioen.

Waarom is er in dit eerste deelresultaat geen sprake van een echte loonsverhoging?

Het loonbod wat door de Minister werd gedaan was voor ons volstrekt onvoldoende. Daar kon in deze fase van de onderhandelingen nog geen overeenstemming over worden bereikt. De loonsverhoging heeft wel een hoge prioriteit als we verder gaan onderhandelen.

Als de 0,8% waarover in dit eerste deelresultaat gesproken wordt geen echte loonsverhoging is, waarom wordt er dan toch gesproken over een salarisverhoging?

De 0,8% waarover in dit deelresultaat gesproken wordt is geld dat voor uw pensioen bestemd was. Door alle Kabinetsmaatregelen kunt u sinds januari 2015 minder pensioen opbouwen en wordt er door u en de werkgever minder pensioenpremie betaald. De 0,8 % werkgeverspremie die hierdoor vrijvalt krijgt u bij uw salaris als dit deelresultaat wordt omgezet in een eerste akkoord en heeft een structureel karakter.

Als ik ook minder premie betaal voor mijn pensioen, wat is er dan met dat geld gebeurd?

Dat geld heeft u vanaf januari 2015 al teruggekregen in uw loon omdat u vanaf dat moment minder pensioenpremie betaald.

Als die 0,8% geld is dat door de werkgever voor mij werd ingelegd in mijn pensioen, dan is die 0,8% salarisverhoging toch een sigaar uit eigen doos?

Dat klopt, die 0,8% die u nu bij uw salaris krijgt was oorspronkelijk geld voor uw pensioen. Dat is uitgesteld loon en daarom is dit inderdaad een sigaar uit eigen doos. Over uw huidige loon betaalt u meer belasting dan over uw pensioen. Dus u houdt nu eigenlijk minder geld over dan dat u dat geld bij uw pensioen had gehad.

Waarom is ervoor gekozen dit eerste deelresultaat toch al voor te leggen aan de leden als er nog geen overeenstemming kon worden bereikt over een echte loonsverhoging?

Daar is voor gekozen omdat we eerst veilig willen stellen dat u het geld dat oorspronkelijk voor uw pensioen bestemd was nu in uw salaris terugkrijgt. Tevens willen we voorkomen dat de werkgever deze sigaar uit eigen doos aan u gaat verkopen als een echte loonsverhoging.

De bonden van de sector Rijk en Politie zijn al in actie gekomen omdat het loonbod van die werkgevers onvoldoende is. Heeft de Minister van Defensie meer geboden?

Nee, dat is niet het geval. Het loonbod van de Minister van Defensie is ook voor ons onvoldoende. Daarom kon er in de onderhandelingen over dit eerste deelresultaat ook nog geen overeenstemming over een echte loonsverhoging worden bereikt.

Als het loonbod van de Minister van Defensie ook onvoldoende is, waarom hebben de bonden dan toch door onderhandeld?

De defensiebonden hebben door onderhandeld omdat er voor het defensiepersoneel, naast het realiseren van een echte loonsverhoging, nog een aantal andere grote onderwerpen op moeten worden gelost. De problemen die er zijn met die grote onderwerpen zoals het pensioen, de dienstenderegeling en het AOW-gat kost groepen leden nu al veel geld. Als we deze problemen niet oplossen zullen alle leden in de toekomst hierdoor financieel fors geraakt worden. Op een aantal gebieden willen we daarvoor eerst een aantal zaken zeker stellen.

Is er een kans dat de Defensiebonden ook in actie moeten komen, ook als dit eerste deelresultaat door de leden wordt goedgekeurd?

Ja, die kans is zeker aanwezig op het moment dat we na afronding van dit eerste deelresultaat verder gaan onderhandelen over een echte loonsverhoging. Als de Minister van Defensie dan niet met een behoorlijk loonbod komt is de kans groot dat ook de Defensiebonden actie gaan voeren.

Q & A: nieuwe defensie pensioenstelsel

Er wordt in dit eerste deelresultaat m.b.t. de AVW 2015 onderhandelingen gesproken over een nieuwe defensie pensioenstelsel voor militairen. Waarom is dit nodig?

Door kabinetsmaatregelen staat de huidige militaire eindloonregeling fors onder druk. Dat heeft straks ook gevolgen voor de hoogte van uw pensioen. De maatregelen die tot nu toe zijn doorgevoerd leiden al tot een versobering van uw pensioen. Dat kan, afhankelijk van uw inkomen en leeftijd, nu al oplopen tot ongeveer 14% minder pensioen. Als hier niets aan gedaan wordt neemt die versobering in 2016 nog verder toe en krijgt u in de toekomst nog minder pensioen. We moeten, gedwongen door al die kabinetsmaatregelen, daarom iets aan de militaire pensioenregeling gaan doen.

Betekent een nieuw defensie pensioenstelsel dat we overgaan naar het middenloonsnet net als de burgers bij Defensie?

Nee, er is nog geen besluit genomen welk pensioenstelsel we in de toekomst gaan krijgen. Dat kan een middenloonsnet zijn, maar ook een aangepast eindloonstelsel, een combinatie van beiden of nog een heel ander stelsel. Dat nog moet worden uitgedacht en uitgewerkt.

Waarom is er nog geen keuze voor het soort pensioenstelsel gemaakt in dit eerste deelresultaat?

Er is nog geen keuze gemaakt omdat een nieuwe pensioenstelsel goed moet aansluiten op het FPS en rekening moet worden gehouden met de bijzonder positie van de militair. Bovendien moet het nieuwe pensioenstelsel ook in samenhang met de nieuwe diensteinderegeling worden bekeken. Dat is een ingewikkeld vraagstuk waarbij gezocht moet worden naar het meest geschikte stelsel. Daarbij moeten we de juiste keuzes maken en dat kost tijd.

Waarom is het nodig de back-service kosten te verlagen in het nieuwe pensioenstelsel?

De back-service kosten worden in een eindloonstelsel vooral veroorzaakt door loonsverhogingen en bevorderingen, vaak nog op het einde van de militaire carrière. De kosten die daarmee samenhangen worden betaald door alle deelnemers aan de militaire pensioenregeling. Daaronder zitten ook de jongeren die door de invoering van het FPS mogelijk nooit een fase drie aanstelling bij Defensie krijgen. Die jongeren profiteren niet of veel minder van de voordelen van het huidige eindloonstelsel. Wij willen in de toekomst een pensioenregeling die goed is voor jong en oud.

Waarom is het nodig de franchise in het nieuwe stelsel te verlagen?

De franchise is een deel van uw salaris waarover u geen pensioen opbouwt omdat u daar later AOW voor krijgt. De franchise in het huidige militaire eindloonstelsel is op dit moment veel hoger dan het bedrag aan AOW dat u later ontvangt. Daarnaast zorgt een hoge franchise ervoor dat militairen met een lager inkomen weinig pensioen opbouwen. Dat is een ongewenst effect. Door de invoering van het FPS verlaten veel militairen Defensie op jonge leeftijd. Zij hebben dan nog weinig pensioen opgebouwd. Daar willen we iets aan veranderen.

Als de franchise wordt verlaagd, moet ik dan niet veel meer pensioenpremie gaan betalen en houd ik dan nu niet minder netto salaris over?

Ja, als de franchise wordt verlaagd houdt u van uw salaris netto minder over. U betaalt dan immers over een groter deel van uw salaris pensioenpremie. Maar we willen ook graag dat u later een behoorlijk pensioen hebt.

Omdat aanpassingen aan het pensioen gevolgen kan hebben voor het loon dat u nu ontvangt en aanpassingen aan het bezoldigingsstelsel ook gevolgen heeft voor het pensioen dat u kunt opbouwen is er in dit deelresultaat een relatie gelegd tussen het nieuwe pensioenstelsel en het salarisgebouw.

Gaat in de nieuwe pensioenregeling ook de pensioenleeftijd omhoog?

In de nieuwe pensioenregeling worden de pensioenleeftijd en AOW-leeftijd aan elkaar gekoppeld. In samenhang met de nieuwe diensteinderegeling kan daarmee voorkomen worden dat er in de toekomst nog een AOW-gat ontstaat. Door de pensioenleeftijd te koppelen aan de AOW leeftijd blijft de hoogte van het pensioen ook op een goed niveau. Die ophoging zal stapsgewijs plaatsvinden en gelijk opgaan met de ophoging van de AOW-leeftijd.

Q & A: versterking van het FPS

Er wordt in dit eerste deelresultaat gesproken over versterking van het FPS. Wat wordt er straks versterkt aan het FPS?

- *De mogelijkheden voor talentontwikkeling en het meer zelf de regie kunnen voeren over eigen loopbaan mogelijkheden;*
- *Het maximaal faciliteren van loopbaankeuzes. Het doorstroombesluit moet daarvoor flexibeler worden;*
- *In FPS fase 3 moet er een loopbaantraject komen dat in principe doorloopt tot aan het militair leeftijdsontslag;*
- *De certificering van interne opleidingen wordt doorgezet;*
- *Er komt een persoonlijke employability aanspraak waarmee je eigen keuzes kunt maken.*

Wat houden die mogelijkheden voor talentontwikkeling en meer regie op de eigen loopbaan mogelijkheden in?

Dat betekent dat er meer ruimte zal komen voor het maken van eigen keuzes in de persoonlijke ontwikkeling. Daarvoor komt ondersteuning vanuit de organisatie in de vorm van voldoende loopbaanbegeleiders. Dit moet ervoor gaan zorgen dat de militair op tijd de juiste kwaliteiten en competenties heeft ontwikkeld om goed zijn of haar werk te doen, binnen of buiten defensie. Dit budget staat los van de reguliere scholingstrajecten die u voor uw functie nodig heeft.

Hoe kunnen loopbaankeuzes maximaal worden gefaciliteerd en waarom moet het doorstroombesluit daarvoor flexibeler worden?

Nu wordt het doorstroombesluit op een redelijk vast moment genomen, vrij kort voor het doorstroombesluit naar fase drie of uitstromen buiten Defensie. Door het moment van dit besluit flexibeler te maken komt er meer tijd beschikbaar om de nodige stappen te zetten in je persoonlijke ontwikkeling en kan er meer maatwerk plaatsvinden over het moment van door- of uitstroom. Dit moet in de vervolgonderhandelingen, als de leden instemmen, nog verder worden uitgewerkt.

Wat houdt het loopbaantraject in dat er in fase drie moet komen en dat in principe doorloopt tot aan het militair leeftijdsontslag?

Op dit moment is het nog zo dat bij iedere einde functieduur een situatie kan ontstaan dat er voor de militair in fase 3 geen of zeer moeilijk een nieuwe functie wordt gevonden. Dat moet in de toekomst tot het verleden behoren. Voor iedere militair die overgaat naar fase 3 moet een loopbaantraject worden vastgesteld dat in beginsel doorloopt tot het leeftijdsontslag. Hoe dit er precies gaat uitzien is op dit moment nog niet bekend en dit moet in de eventuele vervolgonderhandelingen verder worden uitgewerkt.

Wat houdt een persoonlijke employability aanspraak in?

Bedoeld wordt dat er een individuele aanspraak komt voor iedere militair, die groeit met de jaren. Deze aanspraak moet straks naar keuze door de militair Ingezet kunnen worden voor zijn of haar persoonlijke ontwikkeling en mogelijkheden voor het behoud van werk en inkomen. Er kan een moment komen dat de focus van de militair zich richt op een baan buiten Defensie. Deze aanspraak moet dan gebruikt kunnen worden voor opleiding, (persoonlijke) certificering en scholing. Daarnaast kan deze aanspraak straks ook worden gebruikt voor het makkelijker accepteren van een andere baan buiten Defensie. Hoe die aanspraak er precies gaat uitzien wordt in de eventuele vervolgonderhandelingen uitgewerkt.

Waarom zijn de teksten in dit eerste deelresultaat over de versterking van het FPS nog zo vaag?

Omdat het in dit eerste deelresultaat gaat om een raamwerk voor de beoogde versterking van het FPS moeten deze zaken in het vervolgtraject eerst verder worden uitgewerkt. Pas dan wordt duidelijk hoe al deze versterkende maatregelen van het FPS precies kunnen worden ingevuld. Er zijn tot nu toe alleen eerste pijlpalen geslagen.

Q & A: oplossing van het AOW-gat

Er wordt in dit eerste deelresultaat m.b.t. de AVW 2015 onderhandelingen gesproken over een oplossing voor het AOW-gat. Wat houdt deze oplossing in?

Er komt een voorziening voor militairen en burgers met een AOW-gat die het gemis aan AOW aanvult. Die voorziening komt dus bovenop het aanvullend pensioen dat op 65 jarige leeftijd ingaat. Hoe de vormgeving van deze voorziening (bv. in de vorm van een aanvullende UKW of een geheel nieuwe toelage) eruit gaat zien moet nog besproken worden. Ook over de hoogte van de aanvulling die nodig is om tot het niveau van de ontbrekende AOW te komen moet nog nader worden gesproken o.a. vanwege de verschillen in belastingen en afdrachten voor en na de AOW leeftijd.

Wanneer is deze voorziening beschikbaar?

Deze voorziening moet op 1 oktober 2015 beschikbaar zijn.

Waar komt de datum van 1 oktober 2015 vandaan?

Al enige tijd geleden is in het reguliere overleg dat de bonden met de Minister hebben afgesproken dat het AOW-gat niet groter mag worden dan een periode van drie maanden, dan moet een oplossing gerealiseerd zijn. Dat moment ligt op 1 oktober 2015.

Voor wie is deze voorziening bestemd?

Deze voorziening is bestemd voor burgers en militairen die met een AOW-gat worden geconfronteerd bijvoorbeeld door de huidige UKW, de vroegere FLO voor burgers of het wachtgeldbesluit.

Dat zijn in ieder geval alle (ex) militairen en burgers die nu al met functioneel leeftijdsontslag zijn en nog niet de AOW leeftijd hebben bereikt. Verder geldt het voor alle militairen die nog met leeftijdsontslag gaan voordat de nieuwe dienstenderegeling is gerealiseerd (gepland op 1-1-2017). Ook daarna kunnen er nog militairen zijn die onder de oude UKW blijven vallen. Ook voor die militairen zal deze AOW-gat oplossing beschikbaar zijn.

Krijg ik ook een compensatie als ik al een AOW-gat van maximaal drie maanden heb gehad en dit zelf heb opgelost door bijvoorbeeld gebruik te maken van de overbruggingsregeling of de versleepregeling?

Voor deze situaties zijn in dit eerste deelresultaat nog geen afspraken gemaakt. Deze situaties zullen worden meegenomen in de verdere uitwerking van de voorziening die na eventuele goedkeuring van dit eerste deelresultaat moet gaan plaatsvinden.

Q & A: nieuwe dienstenderegeling

Er wordt in dit eerste deelresultaat gesproken over een nieuwe dienstenderegeling. Waarom is dit nodig?

De huidige dienstenderegeling (UKW) stamt nog uit 1966 en is in de loop der jaren op veel punten aangepast. De huidige UKW voldoet niet meer voor het doel waarvoor zij is ingesteld (zie volgende vraag). Daarnaast is deze regeling in de loop van de jaren door de aanpassingen en vele uitzonderingen die erin zijn opgenomen onoverzichtelijk geworden. Het is daarom makkelijker om een nieuwe regeling te maken voor de toekomstige situatie dan om de bestaande regeling aan te passen.

Waarom voldoet de huidige dienstenderegeling (UKW) niet meer?

Door kabinetsmaatregelen is het niet langer mogelijk om militairen op grond van de huidige UKW van een overbruggingsuitkering te voorzien vanaf het leeftijdsontslag tot aan de AOW leeftijd. Om ook in de toekomst nog een goede dienstenderegeling te hebben voor militairen is het noodzakelijk om meer flexibiliteit en individuele keuze mogelijkheden voor mensen te realiseren m.b.t. het moment waarop militairen met leeftijdsontslag gaan. Om dit vorm te geven is samenhang met het FPS, het pensioenstelsel en het loongebouw nodig. De huidige UKW is daar niet op ingericht.

Wat zijn de gevolgen als er geen nieuwe dienstenderegeling wordt gemaakt en de huidige problemen met het AOW-gat en het militaire pensioen niet worden opgelost?

Als de huidige problemen met de dienstenderegeling en het pensioen niet worden opgelost betekent dit in de toekomst voor militairen dat ze met nog grotere financiële nadelen worden geconfronteerd dan nu al het geval is. Als de AOW leeftijd bijvoorbeeld wordt opgehoogd naar 70 jaar kan het AOW gat voor die militairen tot wel 60.000 euro oplopen. En als de versobering van het pensioen voor deze militairen vanaf 65 jaar niet wordt gerepareerd betekent dat een nog grotere inkomensval.

Kan er in de toekomst in de nieuwe diensteinde regeling opnieuw een AOW gat ontstaan?

Nee, er is afgesproken de nieuwe regeling zodanig in te richten dat een dergelijk probleem in de toekomst niet opnieuw kan ontstaan.

In dit eerste deelresultaat wordt gesproken over het recht op een UGM uitkering die 5 jaar voor de AOW leeftijd ingaat. Wat betekent dit?

Dit betekent dat iedere militair (los van nog uit te werken inverdienmogelijkheden) 5 jaar voordat voor hem of haar de AOW datum ingaat het recht heeft om met leeftijdsontslag te gaan.

Wat is het gevolg van deze afspraak als de AOW datum in de toekomst verder omhoog gaat? betekent dit dat dan ook dat het recht op een UGM uitkering later ingaat?

Ja, dat klopt. Als de AOW- datum in de toekomst bv. op 70 jaar komt te liggen gaat het recht op een UGM uitkering in op 65 jarige leeftijd.

Betekent dit dat alle militairen automatisch met een ophoging van de datum van hun leeftijdsontslag worden geconfronteerd?

Nee, dat is niet het geval. Er is hier slechts sprake van een generieke regel die het moment vastlegt waarop in ieder geval het recht op een UGM uitkering voor iedereen ingaat. Er komen inverdien mogelijkheden, net als nu, die we nog verder gaan uitonderhandelen als de leden dit deelresultaat goedkeuren. Bovendien ontstaan er ook mogelijkheden om- als u dat wenst- langer door te werken.

Waarom is in dit eerste deelresultaat opgenomen dat de oude diensteinderegeling in stappen uit faseert?

Als de nieuwe diensteinderegeling een feit is zullen er nog steeds militairen gebruik blijven maken van de oude diensteinderegeling. Het gaat daarbij om militairen die al met UKW zijn en daarnaast de militairen die op dit moment in een overgangsregeling zitten die ervoor kiezen om onder de oude UKW te blijven vallen. Als de laatste van deze groep militairen met pensioen gaat zal de oude UKW regeling ophouden te bestaan. Tot die tijd zal het aantal mensen dat onder de oude UKW valt door uitstroom uit de organisatie en uitstroom uit de UKW stapsgewijs afnemen.

Waarom worden in dit eerste deelresultaat alleen de mensen die in een overgangsregeling zitten in de gelegenheid gesteld om onder de oude UKW te blijven vallen?

Dit heeft te maken met het feit dat deze categorie militairen in artikel 39a van het AMAR zijn benoemd. Het is in de onderhandelingen met de werkgever niet mogelijk gebleken tot een omschrijving te komen die ook andere groepen militairen die in het verleden geconfronteerd zijn met een ophoging van de ontslag leeftijd onder dezelfde afspraak te brengen. Dit had onder andere te maken met het feit dat het stellen van leeftijdsgrenzen niet is toegestaan.

Komt er in de nieuwe dienstenderegeling een overgangsregeling voor militairen die niet onder een overgangsregeling voor de huidige UKW vallen maar die in het verleden ook met ophogingen van de ontslagleeftijd zijn geconfronteerd?

In de uitwerking van de nieuwe dienstenderegeling zullen criteria worden ontwikkeld op grond waarvan het recht op een UGM uitkering eerder danwel later in kan gaan. Daarbij zullen de huidige regelingen over inverdiene en langer doorwerken worden gebruikt als start voor de discussie. Het is de bedoeling deze mogelijkheden in ieder geval te verruimen. Bij de vervolg onderhandelingen over die inverdienmogelijkheden zal door ons ook aandacht worden besteed aan de situatie van militairen die al met eerdere ophogingen zijn geconfronteerd.

Veel militaire functies en werkzaamheden kunnen vanaf een bepaalde leeftijd vanwege de zwaarte van het militaire beroep niet meer door die oudere militairen worden gedaan. Welke werkzaamheden moet ik dan gaan doen als ik langer door moet werken?

T.b.v. het langer doorwerken zullen een aantal passende functies in de defensie organisatie worden gecreëerd. De werkzaamheden die bij die functies horen moeten van dien aard zijn dat nadrukkelijk rekening wordt gehouden met levensfase bewust personeelsbeleid en de mogelijkheden en onmogelijkheden voor oudere werknemers om die werkzaamheden uit te kunnen voeren. Daar zal in het eventuele vervolgtraject nog verder over onderhandeld moeten worden.

Als dit eerste deelresultaat door de leden wordt goedgekeurd, hebben de leden dan nog iets te zeggen over de uitwerking van de nieuwe regeling?

Ja, de uitwerkingen zullen als die zijn afgerond net als dit eerste deelresultaat ter goedkeuring worden voorgelegd aan de leden. Zolang de leden van de centrales die uitwerkingen in meerderheid niet goedkeuren kan de nieuwe dienstenderegeling niet in werking treden. In dit deelresultaat is namelijk alleen sprake van het benoemen van de uitgangspunten waarop de nieuwe regeling zal worden gebouwd.